

Protokoll vid styrelsemöte 2023-04-12 på Hotell Bellevue i Hjo, Hjo kom- mun.

A. ADMINISTRATIVT

1. Mötets öppnande

Mötet öppnades av ordförande Ann Holmlid som hälsade alla välkomna.

***Beslut:** Mötet var behörigt utlyst och styrelsen konstaterades vara beslutför (se deltagarförteckning).*

2. Förslag till dagordning

Förslag till dagordning har skickats ut i samband med kallelsen.

***Beslut:** Dagordningen fastställdes.*

3. Val av justeringsperson

Förslag gavs på Ingemar Bergbom, Habo kommun.

***Beslut:** Mötet valde Ingemar Bergbom till justeringsperson.*

4. Protokoll mm

Ordförande frågade styrelsen om några oklarheter som inte kommer upp på dagens dagordning förelåg utifrån på de justerade protokollen. Inga oklarheter förelåg.

- Styrelse:
 - [221011](#)
- Verksamhetsutskottet (VU):
 - [220906](#)
 - [230309](#)
- Samförvaltning Fiske:
 - [221027](#)

***Beslut:** Justerade protokoll kan läggas till handlingarna.*

5. Ny IAS i Vättern: större rovmärla

Inom ramen av den reguljära miljöövervakningen i Vättern upptäcktes arten större rovmärlan vid tre lokaler i östra Vättern, första fyndet i Norden. Arten är invasiv

och en ”värstingsart”, då den förändrar bottenfaunasamhället. Friederike berättade mer om arten och om hur myndighetssamverkan fungerade vid upptäckt. Det som händer nu är:

- Genomför inventeringar runt Vättern via en länsvis inventering med gemensam koordination för att veta hur långt arten har spridit sig. Även inventering i nära vatten planeras (Vänern, Göta kanal/Motala ström).
- En DNA-studie kommer genomföras för att hitta ursprungspopulation och därmed invasionsvägen till Vättern (SLU).
- Påverkan på bottenfauna bör följas.
- Ta fram och sprida befintlig information för att minimera spridning av främmande arter. Rengör, tömma, torka!

Kansliet föreslår att förbundet satsar egna medel under 2023 för inventering av och information om större rovmärsla. Det är avsatt 40 000 i budget 2023 för detta (30 000 inventering + 10 000 information).

Inkom frågor om den kan vara ett hot mot fiskar? Troligtvis blir den föda för en hel del fiskar. Går den i vattendrag? Gillar inte strömmande vatten men finns risk att den finns där och att den sprids.

Beslut: *Styrelsen beslutar att förbundet satsar egna medel under 2023 för inventering av och information om större rovmärsla.*

6. Ekonomi

Friederike gick igenom preliminärt bokslut och uppdaterad budget för 2023 med prognos. Förslag till budget 2024 presenterades under punkt 7.

- Preliminärt bokslut 2022. Förbundet var under sen höst 2022 framgångsrik i att ansöka och tilldelades extra medel. Samtidigt blev det en del mindre kostnader. Intäkter (2 186 401 kr) och utgifter (2 528 542 kr) ger ett negativt resultat på -342 141 kr (som planerat). Fritt eget kapital inklusive resultat och uppbokat blir 1 389 090 kr.
 - 227 700 kr redan överfört från 2022 till 2023.
 - Uppbokat via avtal plus planerat 2022 – 2023: 859 033 kr. Kvar är 302 357 kr. Förslaget är att föra över 200 357 kr till 2023 och 102 000 kr till 2024.
 - Friederike visade årets resultat över tid samt intäkter och kostnader från 1996. Det var tydligt att förbundets omsättning har ökat över tid.
- Reviderad budget och lägesrapport 2023 med prognos presenterades. En del medel som är uppbokat och öronmärkta. En del moment billigare än budgeterat (Plankton och bottenfauna) då andra medel kan medfinansiera (HaV, vattenrådsmedel), extra medel till större rovmärsla, och revidering till plandokument. Budgeten är i balans.
 - 859 000 kr är uppbokat (planer, skary, strandbottenfauna) och 200 000 kr är fritt från 2021 som planeras gå till ökade kostnader för vätternprogrammet, förstärkning till flertal projekt, vattenvårdsplan, information och sammanträden.

Fråga inkom om man inte kan använda överblivna medel till olika satsningar. Svaret är att det inte finns några överblivna medel utan alla medel är uppbyggade enligt framtaget förslag.

Beslut: Styrelsen godkänner den ekonomiska lägesrapporten med prognos.

7. Förbundsstämma 15 maj 2023

- Stämman är utlyst enligt stadgarna. Förvarning är utskickad per epost 13 feb (3 månader innan), kallelse skickas senast 15 april (1 månad innan). Handlingar mm kommer finnas på vattern.org.
- Stämman genomförs enbart fysiskt. Kansliet har förslag att stämman genomförs på Hotell Norra Vättern och på samma dag som Leader Vätterns årsstämma. Förslag på program presenterades med gemensamma informationspass efter lunch.
- Under mötet gicks handlingarna inför stämman som skickats ut i samband med dagens möte.
 - Bokslut 2022 nu godkänd av revisorer
 - Verksamhetsberättelsen, arbetsprogram och budgetförslag för 2024.
 - Kansliet informerade om att inga förändringar rörande medlemmar och medlemsavgifter är oförändrad inför 2024. Men kan finnas behov att justera inför 2025.
 - Valberedning är aktiverat. Styrelsen behöver hitta nya till valberedningen då båda meddelat att de inte ska vara kvar. Kom gärna med förslag. Fråga inkom om inte Vätternvatten borde vara medlemmar. Svaret gavs att kansliet har haft kontakt med dom och Vätternvatten har funderat på det och de kommer bjudas in till stämman.
 - Aktion Rädda Vättern har inkommit med en motion. Som intressenter kan de inte inkomma med en motion men vi föreslår att den hanteras på liknande sätt som en skrivelse. Inkommen ”motion” handlar om att ge Vätternvårdsförbundet i uppdrag att genomföra en inventering och riskbedömningar av platser som är förorenade av PFAS-ämnen. Kansliet ska förbereda ett svar till aktionsgruppen, som styrelsen behöver godkänna via ett per capsulum beslut. Förbundet jobbar redan idag inom sin roll/sitt uppdrag med PFAS-frågan.
 - Inkom en fråga om hur det ser ut med PFAS ute i sjön? Vet vi något om det? Svaret gavs att prover tas 5 gånger/år på 2 punkter ute i sjön. Dessutom tar vattenverken prover på vattnet som tas in. Så koll finns och de underskriver gällande gränsvärden för dricksvatten (PFAS4), men överskrider EQS (PFOS).
- Övrigt på dagen för årsstämman:
 - Nytt inom Vätternvårdsförbundet: Planerna, på gång 2023
 - Större rovmärla och IAS
 - ”Vattenrådsrelaterat” Q&A
 - Leader Vätterns årsstämma

Beslut: Styrelsen beslutar att:

- Förbundsstämman genomförs på plats enligt planering.

- *Ovan redovisade handlingar kan framläggas på stämman, ev mindre ändringar delegeras till VU.*
- *Att dagen i övrigt innehåller ett pass Nytt från förbundet, "vattenrådsrelaterat", föredrag, samt information från Leader Vättern.*
- *Att dagen genomförs samma dag som stämma för Leader Vättern*
- *Kansliet förbereder svar till Aktion Rädda Vättern på sin skrivelse enligt ovan, som skickas efter styrelsens godkännande.*

8. Information från Samförvaltning

Malin och Rasmus gick kort igenom vad som hänt sen sist

- Rasmus Lindblad är ny samordnare för samförvaltningen
- Jobbat med förvaltningsplanen fisk och fiske på mötena
 - Har haft ett extrainsatt möte höst 2022 för att enbart jobba med planen.
 - Vissa arter hanteras i arbetsgrupperna, tex harr, kräfte och lax
- Nya informationsskyltar till Vätterns hamnar håller på att tas fram, kommer bli mer välkomnande och inte så mycket regler om fisk och fiske. Och kommer hänvisa till rätt information. Ingår information om att minimera spridning av främmande arter.
- Nästa möte 19 juni
- Projektet samförvaltningen ska slutredovisas senast 15 juni
 - 2023 löser sig (Länsstyrelsen och överblivna medel från Leader Vättern)
 - Söka externa medel från EU:s fiskerifond samt undersöka andra möjligheter

Styrelsen noterar informationen.

B. MILJÖÖVERVAKNING & PROJEKT

9. Vattenvårdsplan

Revidering av Vattenvårdsplanen pågår för fullt och Friederike presenterade en preliminär tidsplan samt förslag på hantering. Remiss till medlemmar i maj-augusti 2023 och beslut på styrelsemöte oktober 2023. Friederike informerade om de övergripande målen och preliminära resultat för dessa. Tankar om hur åtgärdsförslag kan presenteras i planen visades också upp.

Beslut: *Styrelsen godkänner inslagen riktning och planering för revidering av vattenvårdsplanen.*

10. Förvaltningsplan fisk och fiske

Malin presenterar arbetet med revidering av Förvaltningsplan för fisk och fiske som pågår. Det är samförvaltningen som ansvarar för framtagandet av planen.

- Preliminär tidsplan: Remissversion klar till styrelsemöte oktober 2023 och fastställas vår 2024

- Stort fokus på förankring som genomsyrar hela arbetet. Fysiska och digitala möten/workshops med intressenter genomförda i höst. Träff 2 genomförs nu i april.

Beslut: Styrelsen beslutar att godkänna redovisad inriktning och planering för revidering av befintlig Förvaltningsplan för fisk och fiske.

11. MÖV-relaterade undersökningar och projekt 2023

- **Utvecklingsprojekt satellitövervakning:** Gemensamt med Stora Sjöar genomföra ett projekt att undersöka möjligheten att använda satellitövervakning för miljöövervakning, tex klorofyll, temperatur, is mm. Samverkan med SLU och Brockmann Geomatics. Klart sommaren 2023. Beviljat bidrag från Rymdstyrelsen bl.a.. [konto 4032]
- **BioAssay dricksvatten:** Förslaget att analysera vattenkvalitet genom bioassay s.k. effektbaserade tester kommer från Skaraborgsvatten. Man kan genom att mäta påverkan på celler visa på ”total cocktail-effekt”. Motala, Jönköping och Skaraborgsvatten är med. Budgeterat 95 000 till analyser. [konto 4032]
- **Oligochaeta i Vättern:** Bottenfaunaprov, samma lokaler och metod som långt tillbaka (100 år). Jämförelser kan göras med avseende indikatorarter, artsammansättning osv med undersökningar gjorda 1911. Provtagning genomfört på 12 lokaler och analyser pågår. Rapport under 2023. [konto 4031]

Beslut: Styrelsen beslutar att projekt genomförs enligt förslag.

12. Provfiske (program & projekt)

Malin och Rasmus informera om några fiskrelaterade insatser som görs i Vättern 2023. Oftast ingen delfinansiering och det är andra utförare men resultaten presenteras ofta i Vätternvårdsförbundets rapportserie.

- Provfiske Vättern 2023 (SLU)
- Telemetri-projekt löper på (röding, harr, lax, öring) (SLU)
- Avelsfiske harr (Lst+Sportfiskarna)
- Översyn av miljöövervakning fisk (SLU)
- Inventering av flodnejonöga (Lst)
- Signalkräfts-projekt söka EU-medel (SLU)
 - Förvaltningsstrategier
 - Öka kunskapsunderlaget
 - Migrationsstudier
 - Diet
 - Tillväxt

Styrelsen noterar informationen.

13. Publikationer

Rapporter

- [151: Inventering av gäddyngel](#)
- [152: Miljögifter i fisk från Väneren, Vättern och Mälaren](#)

- [153: Analys av lekfiskräkning öring 2004-2021](#)
- [154: Årsskrift 2021](#)
- 155: Makrofyter i Vättern 2018-2020
- 156: Litoralbottenfauna (snart)

Styrelsen noterar informationen.

C. INFO/KOMMUNIKATION/UTBILDNING

14. Kommunikation/Hemsidan mm

- **Vattem.org:** Nu en "Extrawebb" via Länsstyrelsen, dvs extern webbsida men med support genom Länsstyrelsen. Återstår lite jobb med framförallt upplägg av rapporter, mer information mm.
- **Nyhetsbrev** framskjuten.
- **En översyn av tryckt material har genomförts:** roll-ups, broschyr osv; hjälp från kommunikation hos Lst F

Styrelsen noterar informationen.

15. Vätternkartan

Vätternvårdsförbundet har sedan ett antal år webbsidan [Vätternkartan](#) med resultat från miljöövervakning runt Vättern (förbundets undersökningar plus SRK Södra och Norra Vättern). Frågan är om kartan används? Och finns det förbättringsidéer? Finns det andra tjänster som kan ersätta kartan. Frågan ställs under styrelsemötet och en medlem meddelar att hen använder tjänsten. Kommer också in synpunkt om man kan undersöka antal besök på Vätternkartan för att se användningen idag?

Beslut: *Styrelsen beslutar att:*

- *Kansliet ska undersöka användning och behov av Vätternkartan hos medlemmar.*

D. VATTENRÅD

16. Bidrag till Vattenråd

- **Vattenmyndigheten:** Årligt bidrag ges till vattenråden från Vattenmyndigheten. Förra årets bidrag (2022) redovisas nu i april. Ansöker om nytt bidrag som förväntas ligga kvar på 62.000 kr där Vätternvårdsförbundet använder 50% till Vätternkartan, möten m.m. och 50% är sökbart till föreningar i avrinningsområdet. (Visingsörådet, Vätterns Fritidsfiske och fiskevårdsförbund, Östra Vätternbranterna t.ex.).
- **Extra bidrag övergödning 2019-2020:**
Alsen/Lillån- Huskvarna 102 500 kr. Slutredovisat
- **Extra-bidrag kommunikation/samverkan och åtgärder :**
Info 120 000 totalt (Vätternliv, Vätterndagen, harr), 80 000 åtgärdsutredning. Slutredovisat

- **Extra-bidrag från Länsstyrelsen Jönköping 2022**

Strandinventeringar (bottenfauna, makrofyter), miljögifter och vattenvårdsplan 100 000 kr totalt.

***Beslut:** Styrelsen beslutar att godkänna att kansliet använder 50% av bidrag internt och 50% till stöd för relevanta föreningar (mm) inom avrinningsområdet.*

17. Remisser/skrivelser/yttranden

Större skrivelser/yttranden finns här: <https://vattern.org/vattenvardsforbundet/skrivelser/>

- **Ut**
 - Nulägesbeskrivning NAP
 - Miljöövervakningprogram Motala ström (inga synpunkter)
 - Dricksvattenintag Karlsborg
 - Samråd Sibelco Baskarpsand
- **In**
 - Regional vattenförsörjningsplan Örebro län
- **Pågående ärenden**
 - Karlsborg flygplats (tillstånd och markavvattning)
 - Miljöprövning Hammarens flygskjutmåls – hos regeringen
 - N Kärr
 - Vattenledning Örebro

Styrelsen noterar informationen.

18. Kalender

Möten inom förbundet:

- Stämma: 15 maj i Askersund
- Styrelse: 12 oktober i Jönköping
- VU: 14 april (skype)
- Samförvaltning: 18 maj

Ämnesvisa möten/konferenser:

- September Miljöövervakningsdagar
- Oktober Vattendagar
- November? Utförarmöte

Styrelsen noterar informationen.

19. Övrigt

Jonny Ståhl informerade om ett önskemål från Insjöfiskare om en PFAS-studie av fisk och kräftor från stora sjöarna (inklusive Hjälmaren). Kunskapsbehovet är stort. Insjöfiskare har haft kontakt med IVL och önskar att länsstyrelser och/eller vattenvårdsförbund medverkar. Insjöfiskarna har skickat ett brev till vattenvårdsförbunden och fiskekonsulenter hos länsstyrelser runt sjöarna.

Fiskekonsulenter har bara fått brevet någon dag innan mötet och har inte haft

möjlighet att undersöka vidare. Länsstyrelsen kommer ta en kontakt med yrkesfiskare. Sara Peilot meddelade att man planerar för en insamling av kräftor från Vänern till PFAS-analys i samband med kräftprovfisket i sommar.

20. Mötet avslutas

Ordförande tackade för deltagandet och mötet avslutades.

Malin Setzer
Vid protokollet

Ann Holmlid
Mötesordförande

Ingmar Bergbom
Justeringsperson

Deltagare Styrelsen (15 st)

Ann Holmlid, Jan-Anders Johansson, Anders Edholm, Carl Doverholm, Anders Rockler, Jonny Ståhl, Anders Lundgren, Ingemar Bergbom, Leif Lundqvist, Mattias Larsson, Kristina Olsson, Jörgen Ryberg, Kennet Simonsson, Taina Kuhna, Pelle Holmström.

Deltagare via Skype (2 st)

Joakim Hörsing, Sara Peilot

Kansliet

Friederike Ermold
Malin Setzer
Gustav Enander
Rasmus Lindblad
Jan-Anders Johansson